

VI VIL GERNE SÆTTE
NOGET MERE IND
PÅ KONTOEN

KASSE

SIKKER INVESTERING!
MAKSIMALT UDBYTT!

SAMMEN om det sunde liv

Vidensgrundlag for Sundhedspolitikken 2024-2027

Sundhed & Forebyggelse og Sundhed & Træning, Nyborg Kommune, 2024.

Nyborg
KOMMUNE

Indhold

Baggrund.....	3
Definition af forebyggelse	3
Organisering på sundhedsområdet.....	4
Læsevejledning	5
Internationalt.....	6
WHO's definition af sundhed og mental sundhed	6
FN's verdensmål	6
Nationalt	8
De nationale mål for danskernes sundhed	8
De seks pejlemærker for fremtidens forebyggelse	8
Sundhedsstyrelsens forebyggelsespakker	9
Sundhedsreformen	10
Robusthedskommissionens anbefalinger	11
10-års plan for psykiatrien og mental sundhed	12
Nationale forløbsprogrammer	12
Partnerskabet Røgfri Fremtid.....	13
Sygdomsbyrden i Danmark - Risikofaktorer	14
Regionalt	15
Sundhedsaftalen	15
Samarbejdsaftale for børn, unge og gravide med overvægt.....	16
Den regionale sundhedsprofil 2021	17
Partnerskabet ABC for mental sundhed.....	18
Sundhedsklynge Fyn.....	20
Lokalt	21
Ungesundhedsprofilen 2022-2023.....	21
Kortlægning af Nyborg Kommunes indsatser vedrørende børn og unges mentale sundhed.....	21
Samarbejde i regi af sundhedshuset	21

Baggrund

Formålet med vidensgrundlaget er at skabe en ramme for arbejdet med den kommende sundhedspolitik, som vil have et fokus på den forebyggende og sundhedsfremmende del af sundhedsområdet i Nyborg Kommune.

I Danmark regulerer Sundhedsloven, hvem der har ansvaret for behandling, forebyggelse og sundhedsfremme i det danske sundhedsvæsen. Mens regionerne har ansvaret for behandling på sygehusene, har kommunerne ansvaret for store dele af den øvrige sundhedsindsats. Disse sundhedsindsatser arbejdes der med i flere af kommunens afdelinger, som tandpleje, sundhedspleje, sygepleje, genoptræning, forebyggelse og sundhedsfremme. Sundhedsområdet er fordelt over flere politikområder fx Ældrepolitikken og Børne- og Ungepolitikken samt i kvalitetsstandarderne for de enkelte områder. De indgår således ikke alle sammen i Sundhedspolitikken, men det understreger at sundhed er et tværgående arbejde og ansvar.

Vidensgrundlaget igangsætter arbejdet med en ny sundhedspolitik med et fokus på Sundhedslovens §119, da det er den ramme, som den kommende sundhedspolitik primært dækker.

Sundhedslovens §119 fastsætter kommunens og regions ansvar således:

”§119: Kommunalbestyrelsen har ansvaret for ved varetagelsen af kommunens opgaver i forhold til borgerne at skabe rammer for en sund levevis.

Stk. 2: Kommunalbestyrelsen etablerer forebyggende og sundhedsfremmende tilbud til borgerne.

Stk. 3: Regionsrådet tilbyder patientrettet forebyggelse i sundhedsvæsenet og i praksissektoren m.v. samt rådgivning m.v. i forhold til kommunernes indsats efter stk. 1 og 2.”

Nyborg Kommunes nye Sundhedspolitik skal således rumme de politisk prioriterede fokusområder under Sundhedslovens §119 og sammenhængene til både nationale og regionale mål for det forebyggende og sundhedsfremmende arbejde.

Definition af forebyggelse

Forebyggelse defineres af Sundhedsstyrelsen som:

”Sundhedsrelaterede aktiviteter, der søger at forhindre udviklingen af sygdomme, psykosociale problemer eller ulykker og dermed fremmer den enkeltes sundhed og folkesundheden.”

Forebyggelse inddeles i tre undertermer; primær, sekundær og tertiær forebyggelse, og disse defineres på følgende måde:

- Primær forebyggelse har til formål at hindre sygdom, psykosociale problemer eller ulykker i at opstå.
- Sekundær forebyggelse har til formål at opspore og begrænse sygdom og risikofaktorer tidligst muligt.
- Tertiær forebyggelse har til formål at bremse tilbagefald af sygdom og forhindre udvikling og forværring af kroniske tilstande, herunder fysisk og psykosocial funktionsnedsættelse (hvor det bredere rehabilitering også omfatter sundhedsfremmende elementer).

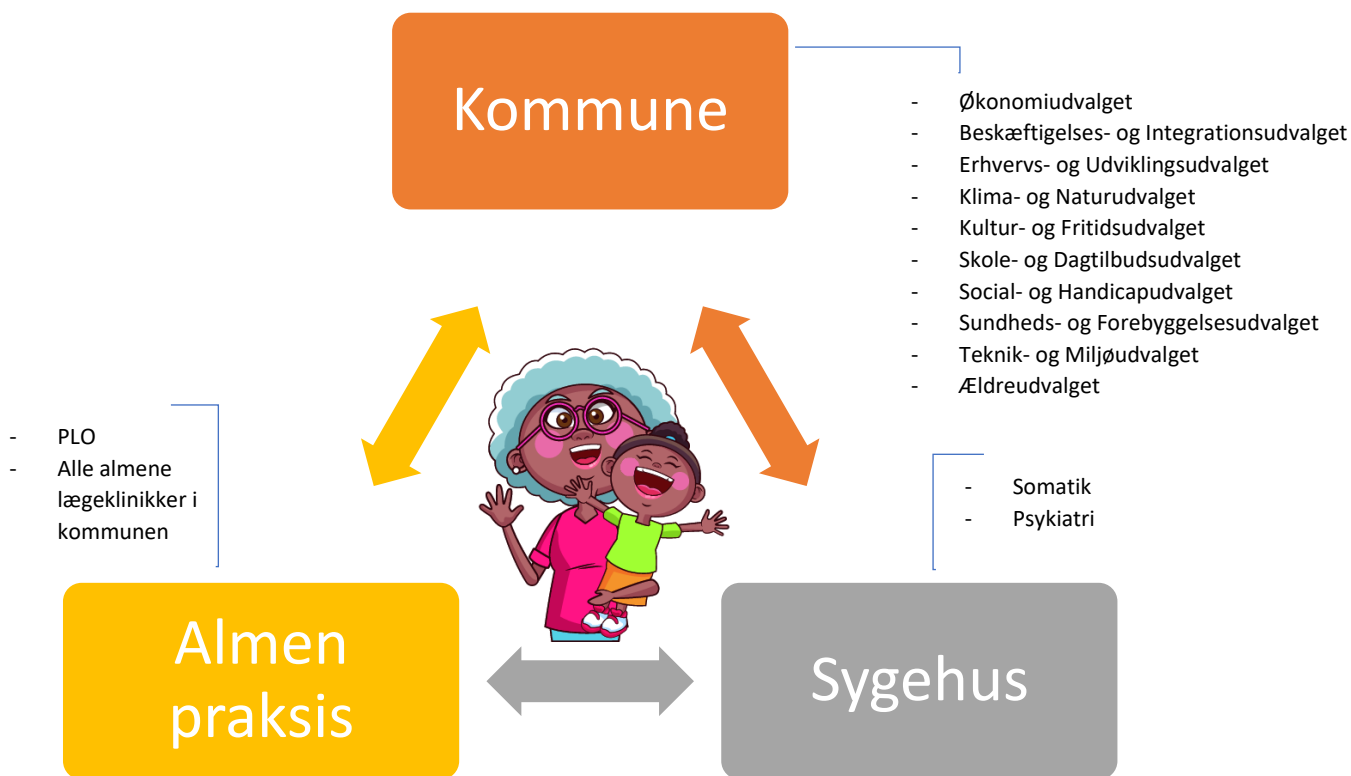
Begreberne "borgerrettet forebyggelse" og "patientrettet forebyggelse" blev introduceret i 2001 i Danmark. Borgerrettet forebyggelse er først og fremmest rettet mod den raske del af befolkningen med det formål at mindske risikoen for, at sygdom opstår, og involverer en indsats i forhold til rygning, alkohol, kost, fysisk inaktivitet, svær overvægt og smitsomme sygdomme – det vil sige primær forebyggelse.

Den patientrettede forebyggelse handler om at forebygge, at en sygdom udvikler sig yderligere, og om at begrænse eller udskyde dens eventuelle komplikationer – det vil sige sekundær forebyggelse og rehabilitering. Den patientrettede forebyggelse tager sigte på at optimere behandlingen og sætte den enkelte patient i stand til at tage bedst muligt vare på sig selv.

Organisering på sundhedsområdet

Sundhedsydelser er i Danmark fordelt mellem flere forskellige aktører og organisationer, som gør området komplekst og vanskeligt at overskue. Denne rapport giver et overblik over dette.

Man taler om det nære sundhedsvæsen. Det kan defineres bredt som sundhedstilbud tæt på borgeren, og drejer sig om alle kommunale sundhedsopgaver, opgaver i praksissektoren og lokale sygehusstilbud. Se nedenstående illustration. Hver part i trekløveren har desuden sine egne organisationer, som også er forsøgt vist i illustrationen.

Ovenstående illustration tydeliggør, at det nære sundhedsvæsen er et samarbejde mellem sygehus (region), den enkelte kommune og de privat praktiserende læger i lokalområdet. Ligeledes belyser illustrationen behovet for intern koordination og samarbejde i kommunen. Bliver kommunen pålagt en opgave fra national side, eller en beslutning igennem de forskellige forpligtende samarbejder, så kræves der en koordineret og tværfaglig indsats i kommunens politiske og administrative lag for at løfte opgaven.

I vidensgrundlaget også mere detaljeret for organiseringen af det nære sundhedsvæsen i regi af klyngesamarbejdet og gennem sundhedsaftalen.

Læsevejledning

Denne rapport samler den nødvendige viden for at have det bedste grundlag i processen for den kommende sundhedspolitik. Der er udvalgt de væsentligste kilder til viden og de mest centrale organiseringer. Vidensgrundlaget kan læses som en samlet rapport, og samtidig fungere som et opslagsværk, da hvert sundhedsrelevante emne kan læses for sig. Til hvert emne følger et eller flere links, hvori det er muligt at fordybe sig yderligere. Dette er gjort med tanke på at holde rapporten på et overskueligt niveau.

Vidensgrundlaget er opdelt i overordnede overskrifter efter hvilket niveau emnet/temaet hører ind under. På det internationale niveau er FN's 17 Verdensmål og WHO's definition af sundhed beskrevet.

På det nationale niveau kan man læse om De nationale mål for sundheden, Sundhedsstyrelsens forebyggelsespakker, 10-års planen for psykiatrien, Sundhedsreformen, De nationale forløbsprogrammer og Partnerskabet Røgfri Fremtid.

Under det regionale niveau bliver Sundhedsaftalen, Den regionale sundhedsprofil og Partnerskabet ABC for mental sundhed præsenteret.

På niveau Sundhedsklynge Fyn beskrives organiseringen heraf og samarbejdsaftalerne yderligere.

På det lokale niveau i Nyborg Kommune kan man læse om Ungesundhedsprofilen og kortlægningen af Nyborg Kommunes indsatser vedrørende børn og unges mentale sundhed.

Internationalt

I dette afsnit beskrives to udvalgte, relevante internationale sundhedsemner. Først WHO's definition af sundhed og samtidig begrænsningerne ved denne. Dernæst FN's 17 verdensmål, og hvordan disse er håndteret i en dansk kontekst.

WHO's definition af sundhed og mental sundhed

Hvordan begrebet sundhed skal defineres, er et emne, som er genstand for omfattende debat. I Danmark har vi ikke en officiel definition af, hvad sundhed er.

WHO's definition fra 1948 af sundhed er den mest udbredte og oftest anvendt definition af sundhed i hele verden. Definitionen lyder således:

”Sundhed er en tilstand af fuldkommen fysisk, psykisk og socialt velbefindende, og ikke blot fravær af sygdom og svækkelse.”

Endvidere definerer WHO, at sundhed er:

”En ressource i hverdagen, ikke målsætningen i livet. Sundhed er et positivt begreb, der understreger sociale og personlige ressourcer, såvel som fysisk kapacitet.”

Definitionen understreger, at sundhed er mere end fravær af sygdom og svækkelse. Det forudsættes at man kan finde en definition af velbefindende i de tre henseender (fysisk, psykisk og socialt) for at kunne fremme sundheden. Definitionen fremsætter et positivt og bredt sundhedsbegreb, som understreger at hvis man vil arbejde med at fremme sundheden, må man arbejde med at lægge livet til rette for mennesker på mange af tilværelsens områder. Og for at kunne dette, må man have en definition af hvad det gode liv er. Dette er ikke tydeligt, og det er derfor vanskeligt at afgrænse, præcist hvad der skal fremmes samt hvem, der har ansvaret for det.

Mental sundhed fik plads på dagsordenen, da WHO siden årtusindeskiftet gik forrest med et slogan om ”Ingen sundhed uden mental sundhed”. I forlængelse af WHO definerer Sundhedsstyrelsen mental sundhed som en *”tilstand af trivsel, hvor individet kan udfolde sine evner, kan håndtere dagligdags udfordringer og stress samt indgå i menneskelige fællesskaber”*.

FN's verdensmål

I 2015 vedtog FN's 194 medlemslande – herunder Danmark – 17 ”Verdensmål” og 169 delmål også kaldet Sustainable Development Goals (Mål for bæredygtig udvikling).

Verdensmålene blev vedtaget for at sikre en udvikling mod en mere bæredygtig verden i 2030, og målene er gældende for alle verdens lande og for befolkningen på hele kloden. Målene forpligter alle lande at afskaffe fattigdom og sult i verden, reducere uligheder, sikre god uddannelse og bedre sundhed til alle, anstændige jobs og mere bæredygtig økonomisk udvikling, fremme fred og sikkerhed, stærke institutioner og på at styrke internationale partnerskaber.

Med målsætningen ”Leave no-one behind” retter målene et særligt fokus på udvikling og forbedring af forholdene hos de dårligst stillede af jordens befolkning.

De enkelte verdensmål er tæt forbundne med hinanden, og i en sundhedspolitisk kontekst er der et særligt fokus på verdensmål 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8 og 17 med verdensmål 3 som det mest centrale.

VERDENSMÅL

for bæredygtig udvikling

Til de 17 verdensmål knytter sig i alt 231 såkaldte globale indikatorer eller målepunkter. Målepunkterne knytter sig til delmålene for hvert af de 17 Verdensmål og det er igennem disse, at det globale overblik over progressionen med implementering af Verdensmålene opgøres i årlige status rapporter.

I Danmark har 2030-panelet og Danmarks statistik i 2020 udgivet "Gør Verdensmål til Vores Mål – 197 danske målepunkter for en mere bæredygtig verden". Formålet er at gøre FN's 17 Verdensmål danske. Med de ændrede målepunkter arbejder Danmark ikke længere i overensstemmelse med de – af FN's medlemslande – besluttede målepunkter, og bidrager således heller ikke til opnåelsen af Verdensmålene, som de opgøres i FN's årlige status rapporter.

Klik her for at læse mere om de danske Vores Mål: <https://www.verdensmaal.org/maalene>

Klik her for at følge udviklingen i arbejdet med de danske Vores Mål: <https://www.dst.dk/da/Statistik/temaer/SDG/danske-maalpunkter>

Klik her for at læse mere om FN's 17 verdensmål og de årlige status rapporter på de internationale målepunkter: <https://sdgs.un.org/goals>

Nationalt

I dette afsnit beskrives udvalgte nationale sundhedsemner. Først præsenteres de nationale mål for sundhedsvæsenet, herefter Sundhedsstyrelsens forebyggelsespakker, Sundhedsreformen, 10-års plan for psykiatrien og mental sundhed, de nationale forløbsprogrammer afsluttende med partnerskabet Røgfri Fremtid.

De nationale mål for danskernes sundhed

Regeringen har 7 nationale mål, der udpeger retningen for arbejdet med at forbedre danskernes sundhedstilstand indtil 2024.

Målene tager afsæt i KRAM-faktorerne kost (overvægt), rygning, alkohol og motion, der skaber de største sundhedsudfordringer for middellevetid, gode leveår og social ulighed i sundhed. Derudover fokuserer to af målene på mental sundhed, der udgør en vigtig del af en persons sundhedstilstand og livskvalitet. Endelig er der opstillet et mål for social ulighed.

De nationale mål for sundhed er fælles pejlemærker for en styrket forebyggelsesindsats. De giver retning for det arbejde, vi sammen skal påtage os, hvis folkesundheden skal blive bedre og uligheden i sundhed mindre.

- 1) Den sociale ulighed i sundhed skal mindskes.
- 2) Flere børn skal trives og have god mental sundhed
- 3) Flere voksne skal trives og have god mental sundhed
- 4) Flere skal vælge et røgfrit liv
- 5) Færre skal have et skadeligt alkoholforbrug og alkoholdebuten skal udskydes blandt unge
- 6) Færre børn skal være overvægtige
- 7) Flere skal bevæge sig mere i dagligdagen

Se rapporten med uddybelse af de nationale mål for danskernes sundhed her:

<https://sum.dk/Media/1/7/Nationale-Maal.pdf>

De seks pejlemærker for fremtidens forebyggelse

Kommunernes Landsforening (KL) og Danske Regioner udkom 21. september 2020 med et fælles udspil til Med de seks pejlemærker for fremtidens forebyggelse, ønsker KL at sætte en fælles retning for kommunernes fortsatte arbejde med at styrke forebyggelsen. Udspillet indbyder til en politisk drøftelse i kommunalbestyrelserne om, hvordan den enkelte kommune fremadrettet kan skabe endnu mere systematik og bedre kvalitet i forebyggelsesindsatsen på tværs af fagområder.

- 1) Alle skal have mulighed for et sundhed liv – Fælles ansvar og kvalitet i indsatsen.**
Med pejlemærke 1 lægger KL op til at alle aktører skal forene kræfterne og prioritere investeringer i sundhedsfremme og forebyggelse. Derigennem kan vi sikre flere får en god livskvalitet og at færre skal leve med kronisk sygdom i fremtiden.
- 2) Alle børn skal have en sund start på livet, der fremmer deres trivsel , udvikling og læring.**
Dette pejlemærke handler om den tidlige og forebyggende indsats og har fokus på hvordan kommunen bruger den tidlige kontakt lige fra første besøg af sundhedsplejesten og gennem årene i børnehaven og skole, til at fremme alle børns sundhed, udvikling og læring.
- 3) Alle skal have plads i fællesskabet og komme godt på vej i uddannelse og job.**
Pejlemærke 3 fokuserer på hvordan kommunen kan samarbejde med aktører fra arenaer, hvor de unge færdes, om at understøtte ungdomsliv med sundhed og trivsel så flest muligt kan komme godt på vej i livet med uddannelse og arbejde.

4) Flere skal vælge et røgfrit liv, og ingen børn og unge skal begynde at ryge.

Fokus er i dette pejlemærke på det særlige forebyggelsespotentiale der er for at begrænse omfanget af tobaksrelateret sygdom og død og for at mindske den sociale ulighed i sundhed, der kan tilskrives tobaksrygning.

5) Flere skal drikke mindre, og ingen børn og unges liv må skades af alkohol.

Dette pejlemærke har fokus på hvordan kommunerne og andre aktører kan arbejde med at forebygge overforbrug af alkohol og undgå at børn og unge bliver skadet af alkohol.

6) Flere skal have et liv med bedre mental trivsel.

Med pejlemærke 6, sætter KL fokus på hvordan kommunernes indsats kan bygge videre på den bedste viden og sætte ind i forhold til den stigende dårlige mentale sundhed.

Se pejlemærkerne her: <https://www.ft.dk/samling/20171/almdel/SOU/bilag/164/1857968.pdf>

Sundhedsstyrelsens forebyggelsespakker

Sundhedsstyrelsen udgav i 2018 den seneste version af forebyggelsespakkerne til kommunerne. De er baseret på den bedste aktuelle viden, og er tænkt som en hjælp til kommunerne med at konkretisere, prioritere og planlægge det sundhedsfremmende og forebyggende arbejde jf. sundhedslovens § 119.

Sundhedsstyrelsen har udgivet 11 forebyggelsespakker om henholdsvis: tobak, alkohol, fysisk aktivitet, mad & måltider, mental sundhed, overvægt, stoffer, seksuel sundhed, hygiejne, solbeskyttelse og indeklima i skoler.

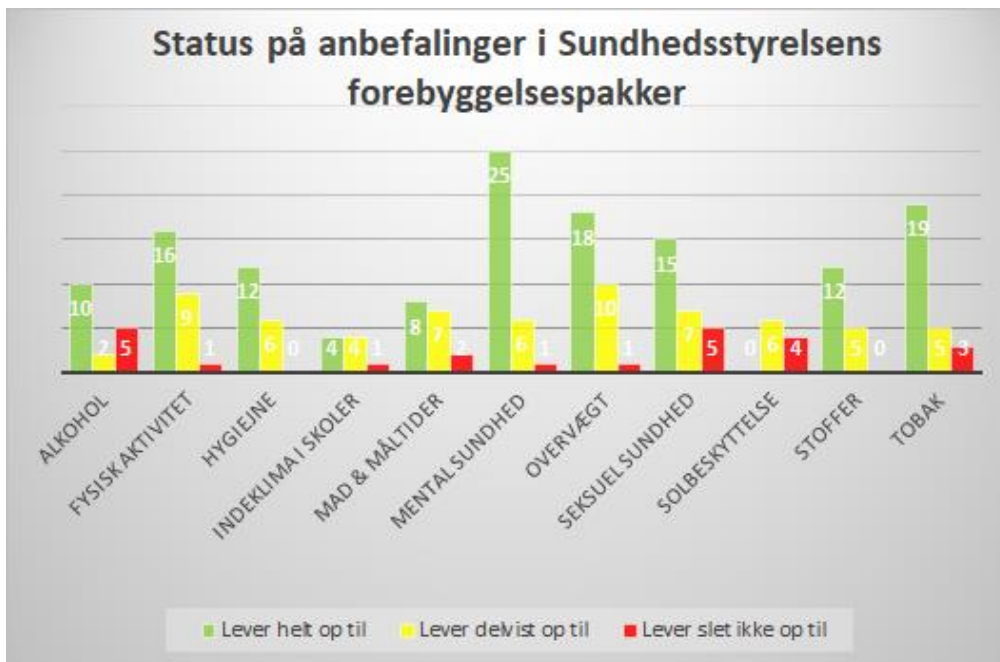
Samlet set dækker forebyggelsespakkernes anbefalinger den bedste viden om kommunal sundhedsfremme og forebyggelse. Anbefalingerne er nøje udvalgte og er alle centrale for at kunne yde en kommunal indsats for sundhedsfremme og forebyggelse. Der kan være behov i den enkelte kommune for at prioritere i, hvilke faktorer som fokuseres på først og ligeledes i omfanget af en given indsats på et område i forhold til andre indsatsområder. I hver forebyggelsespakke er der fremhævet tre-fem anbefalinger, som kommunen bør have et ekstra fokus på at implementere, hvis der skal prioriteres i indsatser under en forebyggelsespakke. Sundhedsstyrelsen anbefaler at starte med følgende forebyggelsespakker, hvis der skal prioriteres i, hvilke forebyggelsespakker kommunen sætter fokus på:

- Tobak
- Fysisk aktivitet
- Mental sundhed
- Alkohol
- Overvægt
- Mad & måltider
- Stoffer.

Nyborg Kommune har i 2021-2022 kortlagt, i hvilken grad kommunen lever op til anbefalingerne i forebyggelsespakkerne. Kortlægningen var tværgående og i tæt samarbejde med andre fagområder. Sammenfattende viser kortlægningen, at Nyborg Kommune arbejder med sundhedsfremme og forebyggelse inden for alle risikofaktorerne. Desuden ses det, at mange fagområder er involveret i disse opgaver.

Nedenfor ses et overblik over, i hvilken grad Nyborg Kommune lever op til anbefalingerne i forebyggelsespakkerne fordelt på hver risikofaktor:

Klik her for at læse den samlede rapport: [Dokument: 450-2022-72233 Forebyggelsespakkerne - status rapport.pdf](#)

Sundhedsreformen

Regeringen indgik i maj 2022 en bred politisk aftale, som skal styrke sammenhæng og nærhed i sundhedsvæsenet. Aftalen har karakter af en stemmeaftale, hvor aftalepartierne inddrages i udarbejdelse af de lovforslag, som aftalen indebærer.

Et hovedelement i aftalen er en national kvalitetsplan for det nære sundhedsvæsen, der skal sikre en mere ensartet kvalitet af de nære sundhedstilbud. Kvalitetsplanen skal bidrage til en omstilling af sundhedsvæsenet, så mere kan løftes lokalt og også i eget hjem. I første omgang vil der i 2022 være fokus på kommunale akutfunktioner og i 2023 de patientrettede forebyggelsestilbud til borgere med kronisk sygdom. Aftalen fokuserer endvidere på øget brug af teknologi og digitale løsninger, som kan understøtte, at mere behandling kan foregå i eget hjem.

Der afsættes midler til at oprette nærhospitaller, som skal indeholde sygehusfunktioner, og samtidig skal kunne rumme kommunale tilbud under forebyggelsesindsatsen.

Et andet hovedelement er mere lighed i sundhed, hvor der bl.a. afsættes midler til mere viden om børns sundhed og trivsel bl.a. i forhold til at forebygge vægtudvikling, der truer den psykiske eller fysiske sundhed. Desuden afsættes midler til indsats til sårbare familier fra sundhedsplejen.

Aftalen berører desuden emner som mere behandling i eget hjem med digitale løsninger, indførelse af patientansvarlig læge eller anden sundhedsperson, tiltag i forhold til apoteker, tiltag til at styrke almen praksis, sikre bedre deling af data på tværs af sundhedsvæsenet, styrkelse af det akutte beredskab, nedsættelse af kommission for robusthed i sundhedsvæsenet samt globale og sektoroverskridende sundhedstrusler.

Sundhedsreformens forebyggelsesinitiativer vil blive forhandlet særskilt. Den forrige regering indledte forebyggelsesinitiativer om blandt andet alkohol, tobak- og nikotinprodukter samt yderligere tiltag for børn og unges trivsel. Man nåede at vedtage at hæve aldersgrænsen for køb af

alkohol. Med en ny regering er det endnu uvist om og i hvilken udstrækning flere forebyggelsesinitiativer skal vedtages.

Robusthedskommissionens anbefalinger

I forlængelse af sundhedsreformen blev Kommissionen for Robusthed nedsat i august 2022. Kommissoriet har til opgave at komme med anbefalinger til hvordan der kan sikres et robust sundhedsvæsen i Danmark, hvor der er tid til den enkelte patient.

Baggrunden er den at sundheds- og ældreområdet står over for betydelige udfordringer særligt på det kommunale område. Andelen af ældre vil stige, der bliver flere patienter med kroniske sygdomme og multisygdom, behovet for behandling og pleje vil stige, og kompleksiteten i opgaverne øges. Samtidig følger rekrutteringen ikke med behovet, hvilket betyder at der vil komme til at mangle en bred vifte af sundhedsfaglige kompetencer. Det er særligt kompetencer til at løfte opgaver der i dag primært løses af social- og sundhedsassistenter på det kommunale sundhedsområde, og af sygeplejersker på sygehusområdet.

England står aktuelt midt i de selvsamme udfordringer der venter Danmark, hvilket giver os et indblik i konsekvenserne, når balancen mellem behovet for arbejdskraft og efterspørgslen for sundhedsydelser tipper. Det er et sundhedsvæsen præget af overfyldte akutmodtagelser, timelange ventetider på akut behandling, alarmerende responstider ved alvorlig sygdom, samt mangeårige ventetider på planlagte, ikke-akutte operationer. At fortsætte som hidtil vil være med stor risiko for egentligt sammenbrud. Det er kommissionens overordnede budskab; den kurs sundhedsvæsenet er på, kan ikke fortsætte.

Derfor skal nye muligheder, teknologi og ny måder at løse opgaven bringes i spil. Kommissionen, ledet af Søren Brostrøm har det sidste år (august 2022- august 2023) brugt tid på at se på løsninger som har mundet ud i 20 anbefalinger med fokus på robusthed og bæredygtighed i sundhedsvæsenet, særligt på lang sigt. Et robust sundhedsvæsen skal have tid til den enkelte patient og borger. Det kræver tilstrækkeligt og kompetent personale, der modsvarer omfanget og antallet af opgaver. Med det afsæt har kommissionen fokus på en række tiltag, der både skal øge arbejdsudbuddet og understøtte bedre brug af kompetencer og samtidig sikre reduktion af unødigt aktivitet og smartere opgaveløsning gennem bl.a. bedre brug af teknologi.

De 20 anbefalinger hviler på seks præmisser:

- Vi kan ikke optage en uforholdsmæssig stor andel af arbejdsstyrken.
- Vi skal have meget skarpere prioritering.
- Vi skal sikre attraktive arbejdspladser, og opgaverne skal løses fleksibelt med rette kompetencer.
- Vi skal opprioritere vækst, innovation og kvalitet i det primære sundhedsvæsen.
- Vi skal have større ambitioner for den strukturelle forebyggelse.
- Vi skal have fokus på, at den sociale og geografiske ulighed ikke øges yderligere.

Anbefalingerne supplerer og forstærker hinanden og skal ses som en samlet vifte af effektive tiltag der tilsammen vil sikre et mere robust sundhedsvæsen. Anbefalingerne i den 192 sideres rapport er opstillet inden for tre temaer:

- Stærkere prioritering og klogere opgaveløsning
- Attraktive arbejdspladser og tid til kerneopgaven
- Rette kompetencer og faglig fleksibilitet.

Læs om præmisser og anbefalinger i den samlede rapport:

https://sum.dk/Media/638300178418327075/Robusthedskommissionens%20anbefalinger_samlet%20rapport.pdf

10-års plan for psykiatrien og mental sundhed

10-års plan for psykiatrien og mental sundhed er en bred politisk aftale mellem Socialdemokratiet, Venstre, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Danmarksdemokraterne, Dansk Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance, Alternativet og Frie Grønne indgået i september 2022.

Arbejdet med psykiatriområdet ligger udenfor den kommende sundhedspolitikens område og derfor også udenfor denne rapportens fokus. Planen er medtaget her, fordi den også beskriver de kommende 10 års arbejde med mental sundhed, hvor dele af dette arbejde hører under sundhedspolitikens fokus. Generelt sætter planen rammen for udviklingen af psykiatriområdet og indsatsen for bedring af den mentale sundhed i Danmark de kommende 10 år. Aftalen omfatter dels en her-og-nu-kapacitetspakke til psykiatrien, og dels 19 mål (prioriterede indsatser) på de fem områder, som i det faglige oplæg vurderes at have det største behov. Disse områder er:

1. Opbygning af et lettilgængeligt tilbud i kommunerne til børn og unge i psykisk mistrivsel og med symptomer på psykisk lidelse.
2. Styrkede indsatser for mennesker med svære psykiske lidelser og her-og-nu-kapacitetspakke til psykiatrien.
3. Oplysnings- og afstigmatiseringsindsatser.
4. Styrkede tværfaglige og evidensbaserede miljøer.
5. Bedre rammer for forskning i forebyggelse og behandling af psykiske lidelser.

Udviklingen af psykiatrien og målene monitoreres af Sundhedsstyrelsen og et nyt nationalt psykiatriråd, som er bredt sammensat af eksperter og aktører.

Implementeringen af "10-årsplan for psykiatrien og mental sundhed" vil bl.a. foregå i Sundhedsklynge Fyn, hvor der allerede er truffet beslutning om at arbejde med de konkrete tiltag, der vedrører mental trivsel blandt børn og unge.

Klik her for at læse "10-års plan for psykiatrien og mental sundhed":

https://sum.dk/Media/637998818153312977/Psykiatriaftale_2022_FinalVersion.pdf

Nationale forløbsprogrammer

Sundhedsstyrelsen har udarbejdet en række nationale forløbsprogrammer, som omhandler tidlig opsporing, forebyggelse og behandling for en række patientgrupper. Forløbsprogrammerne beskriver opgavefordelingen samt koordinering og kommunikation mellem sygehuse, praksissektoren og kommuner.

Hvert forløbsprogram tager udgangspunkt i en given patientgruppe og er en standardiseret beskrivelse af den tværfaglige, tværsektorielle, koordinerede og evidensbaserede sundhedsfaglige indsats samt opgavefordeling, samarbejde og koordinering mellem involverede aktører.

Regionerne har med afsæt i Sundhedsstyrelsens forløbsprogrammer udarbejdet egne forløbsprogrammer.

I Region Syddanmark er disse inddelt i følgende følgegrupper:

- Følgegruppen for Behandling og Pleje
- Følgegruppen for Forebyggelse
- Følgegruppen for Genoptræning og rehabilitering
- Følgegruppen for Arbejdsmarked og uddannelse

Læs yderligere om de regionale forløbsprogrammer under afsnittet om "Sundhedsklynge Fyn" i denne rapport.

Klik her for at læse mere om de nationale forløbsprogrammer: <https://www.sst.dk/da/Om-os/Saadan-arbejder-vi/Forloebsprogrammer>

Partnerskabet Røgfri Fremtid

Røgfri Fremtid er et landsdækkende partnerskabsprojekt som Trygfonden og Kræftens Bekæmpelse står bag. Partnerskabet blev lanceret i 2017 og rummer i dag mere end 280 virksomheder og organisationer. Visionen er, at børn og unge ikke skal begynde at ryge. Konkret lyder målsætningen at, "Vi arbejder for at ingen børn og unge ryger i 2030, og at kun 5 pct. af de voksne gør det".

Gennem partnerskaber, kampagner, nyheder og debat arbejder Røgfri Fremtid for at gøre det sværere at begynde at ryge. Gennem lokale initiativer og politiske indsatser arbejdes med at ændre holdning til børn og unges rygning.

Der arbejdes bl.a. indenfor områderne:

- Lovgivning
- Skoler
- Kultur og Fritid
- Røgfri udearealer

Nyborg Kommune er en del af partnerskabet Røgfri Fremtid, og Byrådet godkendte 5. november 2019 Strategi for Røgfri Fremtid i Nyborg Kommune.

Strategien har siden da sat retningen for arbejdet med røgfrihed gennem fire overordnede indsatsområder:

1. Røgfrie miljøer
2. Fremme af rygestop
3. Forebyggelse af rygestart
4. Forpligtende partnerskaber

Med strategien støtter Nyborg Kommune samtidig op om Sundhedsaftalen, hvori målet er sænke andelen af unge mellem 16-24 år der ryger dagligt til 10 pct., og andelen af daglige rygere i Syddanmark skal falde til 13 pct. i 2023. Rygning skal i den forbindelse forstås som rygning af cigaretter, pibe, cigarer, cerutter og vandpibe. Derudover er målet i Sundhedsaftalen også, at unge ikke udvikler et afhængighedsforhold til andre tobaks- og nikotinprodukter.

Forebyggelse af rygning er en prioriteret indsats i Nyborg Kommune i strategierne "Arbejdsrettet Rehabilitering", "Sund Ungdom" og "Mere lighed i sundhed".

Arbejdet med røgfrihed i Nyborg Kommune omfatter indsatser rettet mod:

- Tobaksprodukter
 - o Cigaretter, pibe, cigarer, cerutter, vandpibe
- Røgfri tobaksprodukter

- Opvarmet tobak, snus, tyggetobak
- Nikotinprodukter
 - E-cigaretter, puff bars, nikotinposer

Klik her for at læse mere om Partnerskabet Røgfri Fremtid: <https://www.cancer.dk/roegfrifremtid/>

Klik her for at læse mere om Strategi for Røgfri Fremtid i Nyborg Kommune: <https://www.nyborg.dk/da/borger-og-selvbetjening/sundhed-og-forebyggelse/politikker-strategier-kvalitetsstandarder-og-analyser/>

Sygdomsbyrden i Danmark - Risikofaktorer

Rapporten giver viden om sundhedstilstand og om sundhedsadfærd blandt borgere på 16 år eller derover. Viden om sygdomsbyrden af risikofaktorer er vigtig for at kunne prioritere og planlægge indsatser der kan fremme befolkningens sundhed.

Rapporten estimerer sygdomsbyrden for syv udvalgte risikofaktorer.

- Svær overvægt
- Rygning
- Alkohol
- Stillesiddende fritidsaktivitet
- Usundt kostmønster
- Søvnbesvær
- Ofte uønsket alene
- Lav score på den mentale helbredsskala
- Luftforurening

Læs hele rapporten her: <https://www.sst.dk/da/udgivelser/2023/Sygdomsbyrden-i-Danmark>

Regionalt

I dette afsnit beskrives Sundhedsaftalen, Den regionale sundhedsprofil 2021 og partnerskabet ABC for mental sundhed.

Sundhedsaftalen

Sundhedsaftalen for Region Syddanmark er en politisk aftale, der indgås mellem regionsrådet og de syddanske kommunalbestyrelser, hvori der fastsættes rammer og målsætninger for samarbejdet mellem region, kommuner og almen praksis for en fireårig periode. Sundhedsaftalen danner således rammen om det tværsektorielle samarbejde i sundhedsvæsenet, hvorimod Sundhedsklyngerne har til opgave at understøtte samarbejdet på tværs i sundhedsvæsenet og er en organisering, hvor hospitaler (region), kommuner og almen praksis i fællesskab samarbejder om at sikre den bedst mulige behandling af de patienter, der går på tværs. Læs mere om klyngesamarbejdet i et separat afsnit om dette.

Udarbejdelsen af Sundhedsaftalen 2024-2027 indledtes i september 2022 med et politisk opstartsmøde.

Sundhedssamarbejdsudvalget har efterfølgende udarbejdet et udkast til politiske visioner for Sundhedsaftalen 2024-2027.

Sundhedssamarbejdsudvalget har en overordnet vision om at skabe mere lighed i sundhed for hele den syddanske befolkning.

Derudover har sundhedssamarbejdsudvalget besluttet, at der er fire øvrige visioner i Sundhedsaftalen 2024-2027:

- Vi samarbejder om børn og unges trivsel (ABC for mental sundhed, samarbejdsaftale på børne- og ungeområdet)
- Vi samarbejder om sundhedsfremme og forebyggelse (rygning og snus, overvægt, fysisk aktivitet, alkohol, træning og rehabilitering)
- Vi arbejder for gode overgange (ældre og kroniske sygdomme, psykiatrien).
- Vi sikrer sammenhæng (uddannelse, beskæftigelse).

Sundhedsaftalen afspejler det fælles populationsansvar i regionen som helhed og i de lokale sundhedsklynger. Derudover reflekterer sundhedsaftalens indhold, at vi i fællesskab skal fortsætte med at udvikle det nære og sammenhængende sundhedsvæsen.

Grundprincipperne for det tværgående samarbejde mellem almen praksis, de 22 syddanske kommuner og Region Syddanmark er:

- Vi skaber et samlet sundhedsvæsen
- Vi udbreder de gode løsninger
- Vi styrker det digitale sundhedsvæsen
- Vi skaber let tilgængelighed for borgeren
- Vi bringer borgerens evner i spil
- Vi skaber mere fælles viden

Ansvar for Sundhedsaftalen for Region Syddanmark ligger i Sundhedssamarbejdsudvalget, hvor regionsrådet, kommunekontaktrådet og PLO er repræsenteret. Nyborg Kommune er repræsenteret gennem den borgmester, som er medformand i Sundhedsklynge Fyn, rådmænd Tommy Hummelose. Sundhedssamarbejdsudvalget har udover ansvar for udarbejdelse af udkast til Sundhedsaftale, til ansvar at sikre implementering af nationale handleplaner og –aftaler på tværs

af klyngerne, sikre erfaringsudveksling samt drøfte samarbejdsaftaler mellem region og kommune, som går på tværs af klyngerne.

Af konkrete initiativer udsprunget af Sundhedsaftalen kan nævnes for 1) følgegruppen for Behandling og Pleje: aftaler omkring IV-behandling, sårbehandling, utilsigtede hændelse i sektorovergange, blodprøvetagning i eget hjem. 2) Følgegruppen for forebyggelse bl.a. forløbsprogrammer for hhv. mennesker med depression, diabetes, hjertesygdom, KOL, rygområde samt aftale omkring sårbare gravide, forebyggelse og behandling af livsstilssygdomme hos mennesker med en sindslidelse. 3) Følgegruppen for Genoptræning og rehabilitering er udsprunget aftaler om afgrænsning af målgruppe og tilbud for genoptræningsplaner til rehabilitering på specialiseret niveau, mennesker med senhjerneskade, stomi, casekatalog med behandlingsredskaber og hjælpemidler i Region Syddanmark, 4) Følgegruppen for Arbejdsmarked og uddannelse er bl.a. udarbejdet samarbejdsaftale for voksne med PTSD og aftale vedr. rehabilitering og palliation i forbindelse med kræft.

I forlængelse af Sundhedsaftalen udarbejdes praksisplaner for alle behandlergrupper i praksissektoren, dvs. for almen praksis, speciallægehjælp, psykologhjælp, fysioterapi, kiropraktik og fodterapi. Disse kommer i høring i kommunerne.

Samarbejdsaftale for børn, unge og gravide med overvægt

I Sundhedsaftalen 2019-2023 mellem Region Syddanmark og de syddanske kommuner er der indskrevet en målsætning om at reducere andelen af børn og unge med moderat og svær overvægt. En arbejdsgruppe under Følgegruppen for Forebyggelse har på baggrund heraf udarbejdet en tværsektoriel samarbejdsaftale for børn, unge og gravide med overvægt. Aftalen mellem Region Syddanmark og de syddanske kommuner er godkendt i Strategisk Sundhedsstyregruppe med virkning fra 1. april 2023.

Sundhedsaftalen tager udgangspunkt i sundhedsprofilen for 2021, som i forhold til overvægt viser, at 55,4% af borgerne over 16 år i Region Syddanmark har moderat til svær overvægt. I Nyborg Kommune er 58,8% af borgerne moderat eller svær overvægtige, mens landsgennemsnittet er 52,5 %. Andelen af børn og unge samt gravide med moderat til svær overvægt er større i Region Syddanmark end resten af Danmark.

Af samarbejdsaftalen fremgår det, at der er sparsom evidens for hvilke indsatser, der virker på lang sigt. Vidensråd for Forebyggelse vurderer dog, at langvarige, multikomponente indsatser i lokalsamfundet på tværs af sektorer og arenaer, viser lovende resultater på børns vægtudvikling, særligt i forhold til børn i socialt sårbare familier. Derudover ved man, at sundhedsadfærd i høj grad påvirkes af faktorer som tilgængelighed, pris og fysiske rammer - altså strukturelle faktorer.

Samarbejdsaftalen beskriver formål, værdigrundlag, forekomst af overvægt og komplikationer med overvægt samt forebyggende og intervenserende indsatser for målgrupperne: 0-5 årige, 5-15 årige, 16-24 årige og gravide. Aftalen indeholder en række generelle og specifikke anbefalinger til både forebyggende og intervenserende indsatser og samarbejde i forhold til de enkelte målgrupper. Anbefalingerne i aftalen skal udelukkende ses som forslag til, hvad der kan gøres lokalt.

Formålet med samarbejdsaftalen er, at styrke sammenhængen i det tværsektorielle samarbejde i forhold til børn, unge og gravide med overvægt, beskrive ansvars- og rollefordelingen samt tydeliggøre den tværsektorielle og koordinerende sundhedsfaglige indsats, som kommunerne, almen praksis og sygehusene yder i forhold til mennesker med overvægt. Samarbejdsaftalen skal således sikre gennemsigtighed i forhold til henvisningsmuligheder, og hjælpe med at styrke de lokale indsatser.

Implementeringen af den tværsektorielle samarbejdsaftale påhviler i sidste ende de enkelte parter, som aftalen og de dertilhørende handlinger berører. Nogle af anbefalingerne vil kunne implementeres lokalt, mens andre kræver bred koordinering på tværs af kommuner og region. Sundhedsklynge Fyn har ansvaret for implementering af aftalen.

Det er hensigten at samarbejdsaftalen skal kunne anvendes som et:

- inspirations- og opslagsværk i det daglige arbejde med overvægt
- udgangspunkt for udarbejdelse af instrukser, lokale samarbejder, arbejdsgange mv. på tværs af sektorer
- værktøj til planlægning af, og opfølgning på, indsatser - både i den enkelte sektor og på tværs af sektorer
- sæt af anbefalinger til implementering af samarbejdsaftalen og dens principper i praksis
- oplæg til opgavefordeling på overvægtsområdet mellem region, kommuner og almen praksis

Klik her for at læse samarbejdsaftalen for børn, unge og gravide med overvægt:

https://regionsyddanmark.dk/media/kjvasu3c/samarbejdsaftale_boern-unge-gravide-m_overv%C3%A6gt_juni2023.pdf

Den regionale sundhedsprofil 2021

I 2009 besluttede Danske Regioner, KL, Sundheds- og Ældreministeriet og finansministeriet en aftale om udarbejdelse af sammenlignelige sundhedsprofiler på tværs af hele landet. De udarbejdes hvert fjerde år, således i 2010, 2013, 2017 og senest i 2021. I Region Syddanmark gennemføres sundhedsprofilen i spørgeskemaundersøgelsen "Hvordan har du det?".

Profilen giver et øjebliksbillede af borgernes selvrapporterede sundhed og sygelighed. Målgruppen for undersøgelsen er borgere, som er 16 år eller ældre; borgerne udtrækkes via en tilfældig stikprøve fra cpr-registret (udsendt til 71.664 borgere i Region Syddanmark). Spørgsmålene tilpasses løbende samfundsudviklingen, men langt de fleste spørgsmål går igen. Det giver derfor mulighed for at følge udviklingen over tid fra første sundhedsprofil i 2010 til senest i 2021.

Resultaterne findes ikke i andre registre og bidrager derfor med vigtig viden om borgernes sundhedstilstand. Sundhedsprofilerne egner sig ikke til at evaluere konkrete indsatser efter, men giver derimod om vigtig baggrundsviden om tendenser, som kan indgå i prioritering og planlægning af sundhedsindsatser.

Den seneste sundhedsprofil i 2021 viser, at Nyborg Kommune overordnet set følger de nationale og regionale tendenser. Dette indebærer blandt andet dårligere selvrapporteret sundhed, trivsel og sygelighed sammenlignet med tidligere. Derudover viser resultaterne også en tendens til stigende udfordringer med kronisk sygdom, overvægt, fysisk aktivitet og mental sundhed. For mental sundhed er forekomsten markant størst blandt unge, og særligt for unge kvinder i alderen 16-34 år. Undersøgelsen viser positive tendenser på områderne omkring rygning og alkohol, hvor der generelt er et faldende forbrug.

Social ulighed er fortsat en national udfordring, hvilket vil sige, at der fortsat er sammenhæng mellem uddannelsesniveau, erhvervsstatus og borgernes sundhed. Det betyder generelt set, at borgere med lavt uddannelsesniveau lever mere usundt, trives dårligere og er mere syge end borgere med et højere uddannelsesniveau.

Klik her for at læse præsentationen af udvalgte resultater fra Nyborgs kommune sammenlignet med regionen:

[Dokument: 450-2022-84547 Oplæg til SuFo udvalg.pdf](#)

Klik her for at læse alle resultaterne af Region Syddanmark sundhedsprofil 2021:
https://regionsyddanmark.dk/media/i4bl5viw/sundhedsprofilen_2021_region-syddanmark_elektronisk_version.pdf

Partnerskabet ABC for mental sundhed

ABC for mental sundhed er den første forskningsbaserede mental sundhedsfremme-indsats i Danmark, der retter sig mod hele befolkningen. Indsatsen tilbyder en forskningsbaseret arbejds- og forståelsesramme for mental sundhedsfremme og er organiseret som et tværsektorielt partnerskab, der ledes af Institut for Psykologi på Københavns Universitet. ABC for mental sundhed er inspireret af Act-Belong-Commit, som er en universel mental sundhedsfremme-indsats udviklet på Curtin University, Western Australia. ABC for mental sundhed har tre handleanvisende budskaber, som forskning har vist er med til at fremme mental sundhed:

A: Gør noget aktivt (act).

B: Gør noget sammen (belong).

C: Gør noget meningsfuldt (commit).

Fokus for indsatsen i ABC for mental sundhed er todelt og der arbejdes på flere niveauer med:
1: At øge viden om og forståelse for, hvad man selv kan gøre for at styrke sin egen og andres mentale sundhed.

2: At skabe og understøtte de bedste rammer og betingelser for mental sundhed og trivsel for hele befolkningen – på tværs af livsvilkår og omstændigheder.

ABC-rammen er med til at skabe bevidsthed om mental sundhed og tilbyder et fælles og letforståeligt sprog for arbejdet med mental sundhedsfremme. Det kan gøre det lettere for den enkelte at handle i forhold til at fremme egen og andres mentale sundhed. Samtidig kan ABC-rammen fungere som en arbejds- og forståelsesramme, som gør det lettere for frontpersonale, frivillige og andre at arbejde med mental sundhedsfremme i praksis, både internt i egen organisation og på tværs af organisatoriske skel. ABC-rammen er det fælles grundlag for de kommuner, regioner, foreninger og organisationer, der udgør partnerskabet i ABC for mental sundhed og danner udgangspunktet for bl.a. opkvalificering, aktiviteter og kommunikation.

ABC for mental sundhed er organiseret som et tværsektorielt partnerskab, hvor indsatsen løftes i fællesskab af forskere, foreninger, organisationer og kommuner. Nyborg Kommune indgik i januar 2021 i partnerskabet, sammen med de resterende kommuner i Region Syddanmark.

Alle partnere arbejder forskelligt og på forskellige niveauer med ABC-rammen, men fælles for alle partnere er visionen om at fremme mental sundhed i befolkningen.

Sundheds- og Forebyggelsesudvalget godkendte 9. april 2022 Handleplan for ABC for mental sundhed. Handleplanen har sat retningen for det hidtidige arbejde med ABC for mental sundhed i Nyborg Kommune. Handleplanen er en flerstrengt indsats med tre indsatsområder:

- Fællesskaber
- Opkvalificering
- Oplysning

Forskning peger på, at stærke fællesskaber kan bidrage til øget trivsel, uanset alder og livsvilkår. Derfor er fællesskaber og brobygning til bæredygtige fællesskaber et prioriteret indsatsområde. Derudover er der i Nyborg Kommune løbende fokus på at tilbyde opkvalificering til kommunale medarbejdere med viden og kompetencer til at arbejde med ABC for mental sundhed, så mental sundhedsfremme bliver et fælles fokus. For at fremme god mental sundhed er det væsentligt at

have viden om, hvordan man kan styrke sin egen og andres mentale sundhed. Derfor er oplysning et vigtigt indsatsområde med henblik på at formidle viden om ABC for mental sundhed, fx gennem oplæg.

Klik her for at læse mere om Partnerskabet ABC for mental sundhed: <https://psy.ku.dk/abc/>

Klik her for at læse mere om ABC for mental sundhed i Nyborg Kommune:
<https://www.nyborg.dk/da/borger-og-selvbetjening/sundhed-og-forebyggelse/sundhedstilbud/mental-sundhed/>

Sundhedsklynge Fyn

Sundhedsklynger er – ligesom det nære sundhedsvæsen - et samarbejde mellem kommuner, hospital (region) og almen praksis, som pr. 1. juli 2022 blev etableret omkring landets akuthospitaler. Region Syddanmark er inddelt i fire klynger, Nyborg Kommune indgår i Sundhedsklynge Fyn sammen med de fynske kommuner bortset fra Middelfart, Ærø og Langeland. Klyngesamarbejdet rummer både en politisk og en administrativ del. På politisk niveau er formandsskabet delt mellem region (regionsrådsformand Stephanie Lose) og kommune (rådmænd Tommy Hummelose, Odense Kommune), og Nyborg Kommune er repræsenteret ved borgmesteren. På administrativt niveau deltager direktør Anders M. Sørensen fra Nyborg Kommune og der er repræsentanter for Region Syddanmark/OUH, almen praksis samt patient-/pårørenderepræsentanter.

Sundhedsklyngerne skal først og fremmest samarbejde om de borgere/patienter, som kommuner, almen praksis og hospitaler er fælles om. Det vil især sige:

- ældre medicinske borgere
- borgere med kronisk sygdom
- borgere med psykiske lidelser

Ambitionen med Sundhedsklyngerne er, at de skal være drivkraft for forandringerne i sundhedsvæsenet og skal bl.a. igangsætte konkrete samarbejdsprojekter om de fælles borgere, implementere og følge op på lokalt og nationale aftalte initiativer, aftale modeller for bedre patientforløb samt følge nøgletal og data for borgere i klyngen, herunder ved at sætte mål for udviklingen.

Som eksempel på initiativer, der på nuværende tidspunkt er udsprunget af samarbejdet i Sundhedsklynge Fyn er dels projekt "Kom trygt hjem", som er et udbygget samarbejde mellem de somatiske sygehuse, de kommunale akutsygeplejersker og plejepersonalet på kommunernes plejehjem. Dels initiativer som støtter implementeringen af den nationale "10-årsplan for psykiatrien og mental sundhed". Sundhedsklyngerne vil ligeledes have ansvar for implementering af de kvalitetsplaner, der besluttet fra national plan, i første omgang for hhv. kommunale akutfunktioner og i 2023 de patientrettede forebyggelsestilbud til borgere med kronisk sygdom.

Håndbog om sundhedsklynger: <https://www.kl.dk/media/50761/haandbog-om-sundhedsklynger-opdateret-24-juni-2022.pdf>

Lokalt

I denne afsnit beskrives Ungesundhedsprofilen 2022-2023 og kortlægningen af Nyborg Kommunes indsatser vedrørende børn og unges mentale sundhed samt samarbejdet i regi af Sundhedshuset.

Ungesundhedsprofilen 2022-2023

Ungesundhedsprofilen er en spørgeskemaundersøgelse målrettet to målgrupper, henholdsvis 7.-9. klasse og unge mellem 15-25 år under uddannelse. Undersøgelsen beskriver unges selvopfattede sundhed på en række parametre. I Nyborg Kommune er ungesundhedsprofilen tidligere blevet gennemført i 2009, 2013, 2016 og 2019. Spørgsmålene tilpasses løbende samfundsudviklingen, men langt de fleste spørgsmål går igen, hvilket giver muligheden for at følge udviklingen over tid. Dermed giver undersøgelsen dels et øjebliksbillede og dels viser konjunkturerne af tendenser. Ungesundhedsprofilernes formål er at:

- Opnå viden om unges sundhedsvaner og risikoadfærd fx motionsvaner, trivsel, rusmiddel forbrug, digital adfærd samt fritids- og skoleliv.
- Udvikle det sundhedsfremmende og forebyggende arbejde med unges sundhed.
- Give kommunen og uddannelsesinstitutionerne bedre mulighed for at prioritere, planlægge og justere sundhedsindsatser på ungeområdet.

Ungesundhedsprofilen 2022-2023 er under udarbejdelse og forventes præsenteret for Byrådet på dialogmødet som Sundheds- og Forebyggelsesudvalget inviterer til i maj 2023 jf. proces- og tidsplan for sundhedspolitikken.

Kortlægning af Nyborg Kommunes indsatser vedrørende børn og unges mentale sundhed

I den politiske aftale om budget 2023 ønsker forligspartierne blandt andet at styrke fokus på mental sundhed for børn og unge. Således har Sundheds- og Forebyggelsesudvalget igangsat en kortlægning af Nyborg Kommunes indsatser vedrørende børn og unges mentale sundhed med henblik på politisk drøftelse af en styrket indsats.

Kortlægningen tager afsæt dels i Sundhedsstyrelsens anbefalinger i forebyggelsespakken om Mental Sundhed og dels i indsatser, som ligger udover disse anbefalinger. Alle kommunens afdelinger undersøges i denne tværgående kortlægning, og alle indsatser med fokus på mental sundhed medtages. Mental sundhed beskrives af WHO som "en tilstand af velbefindende, hvor individet kan udfolde sine evner, håndtere dagligdagens udfordringer og stress samt indgå i fællesskaber med andre mennesker".

Kortlægningen af Nyborg Kommunes indsatser vedrørende børn og unges mentale sundhed er under udarbejdelse og forventes præsenteret for Byrådet på dialogmødet som Sundheds- og Forebyggelsesudvalget inviterer til i maj 2023 jf. proces- og tidsplan for sundhedspolitikken.

Samarbejde i regi af sundhedshuset

Nyborg Kommune og Region Syddanmark har siden 2020 haft et formaliseret bilateralt samarbejde på sundhedsområdet med en fælles politisk styregruppe for et moderne sundhedshus og udviklingen af det nære sundhedsvæsen i Nyborg Kommune. Det kommende sundhedshus i Nyborg, der tages i brug i oktober 2024, skal bidrage til rammerne for et endnu stærkere samarbejde på tværs af sektorer og organisatoriske skel.

I sundhedshuset er der særligt fokus på følgende målgrupper:

- den ældre medicinske patient
- mennesker med kroniske sygdomme
- borgere i risiko for at få kronisk sygdom

Af den fælles vision for Sundhedshuset ”Vi er på forkant med at udvikle fremtidens sundhedsvæsen” har følgende fokusområder:

- Vi sikrer et velfungerende, sammenhængende og effektivt sundhedsvæsen tæt på borgeren
- Vi fremmer nye samarbejdsformer og indsatser til gavn for borgere og patienter
- Vi samarbejder om klare målsætninger
- Vi fremmer forskningsmuligheder i det nære sundhedsvæsen

Der arbejdes ud fra et fælles indsatskatalog, og i den forbindelse har Nyborg Kommune været vært for en workshop omkring fælles forskningsmuligheder. Der er i den forbindelse taget initiativ til to projekter i forhold til borgere i midlertidige pladser og øget brug af IV-behandling.

Der pågår pt. en politisk proces i Region Syddanmark og Nyborg Kommune i forhold til at udvide rammerne for dette sundhedssamarbejde med udvidelse af fysiske som organisatoriske rammer. Der lægges således op til ønske om fælles ansøgning for nærhospitalpulje, hvor nærhospitalet ses som værende på to matrikler, hhv. Sundhedshus og Sygehus og målgruppen for samarbejdet udvides.

